

BÁO CÁO

Thẩm tra Báo cáo và Dự thảo Nghị quyết Về tình hình thực hiện Kế hoạch phát triển kinh tế- xã hội, đảm bảo quốc phòng an ninh năm 2023; Kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội, đảm bảo quốc phòng an ninh năm 2024
(Lĩnh vực công tác dân tộc)

Kính gửi: Hội đồng nhân dân tỉnh Điện Biên.

Căn cứ Luật Tổ chức chính quyền địa phương ngày 19 tháng 6 năm 2015; Luật Sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Tổ chức Chính phủ và Luật Tổ chức chính quyền địa phương ngày 22 tháng 11 năm 2019;

Căn cứ Luật Hoạt động giám sát của Quốc hội và Hội đồng nhân dân ngày 20 tháng 11 năm 2015; Quy chế làm việc của Hội đồng nhân dân tỉnh khóa XV, nhiệm kỳ 2021 - 2026;

Thực hiện sự phân công của Thường trực HĐND tỉnh về việc chuẩn bị nội dung kỳ họp thứ Mười ba, HĐND tỉnh khóa XV, Ban Dân tộc HĐND tỉnh tổ chức thẩm tra Báo cáo số 5376/BC-UBND, ngày 20/11/2023 về Tình hình thực hiện kế hoạch phát triển kinh tế - Xã hội, đảm bảo Quốc phòng - An ninh năm 2023; Kế hoạch phát triển kinh tế - Xã hội, đảm bảo Quốc phòng - An ninh năm 2024 tỉnh Điện Biên (*lĩnh vực công tác dân tộc*) do UBND tỉnh trình. Qua nghiên cứu Báo cáo, Dự thảo Nghị quyết; trên cơ sở kết quả giám sát, khảo sát, nắm tình hình việc thực hiện chính sách pháp luật về lĩnh vực công tác dân tộc, ý kiến tham gia của đại biểu tại phiên họp thẩm tra nội bộ ngày 30/11/2023, Ban Dân tộc HĐND tỉnh báo cáo kết quả thẩm tra như sau:

I. Báo cáo Tình hình thực hiện Kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội, đảm bảo quốc phòng an ninh năm 2023; Kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội, đảm bảo quốc phòng an ninh năm 2024

Ban Dân tộc HĐND tỉnh cơ bản nhất trí với nhận định, đánh giá về những kết quả đạt được, những hạn chế trong thực hiện Kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội, đảm bảo quốc phòng an ninh năm 2023 cũng như những giải pháp chủ yếu phát triển kinh tế - xã hội, đảm bảo quốc phòng an ninh năm 2024 tại Báo cáo số 5376/BC-UBND ngày 20/11/2023 của UBND tỉnh, đồng thời nhấn mạnh một số nội dung lĩnh vực công tác dân tộc như sau:

1. Đối với Báo cáo Tình hình thực hiện Kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội, bảo đảm quốc phòng an ninh năm 2023

1.1. Kết quả đạt được

Hoạt động quản lý nhà nước về lĩnh vực công tác dân tộc, các chế độ chính sách dân tộc tiếp tục được các cấp, các ngành, các tổ chức đoàn thể trong tỉnh quan tâm chỉ đạo, tổ chức triển khai thực hiện kịp thời đến với người dân, nhất là đối với đồng bào dân tộc thiểu số ở khu vực đặc biệt khó khăn, vùng cao, vùng biên giới. Các chương trình, dự án có liên quan đến chính sách dân tộc được triển khai thực hiện có hiệu quả, đặc biệt là các dự án hỗ trợ phát triển sản xuất của 03 Chương trình mục tiêu quốc gia. Các cơ quan, đơn vị, địa phương đã phối hợp trong công tác tuyên truyền phổ biến giáo dục pháp luật, trợ giúp pháp lý; tổ chức thăm hỏi, động viên, tặng quà kịp thời cho người có uy tín, tiêu biểu trong đồng bào dân tộc thiểu số ... qua đó đã tạo được sự đoàn kết, thống nhất, tin tưởng của nhân dân các dân tộc trong tỉnh đối với sự lãnh đạo của Đảng, điều hành của chính quyền các cấp.

Các chính sách về an sinh xã hội, đào tạo nghề và giải quyết việc làm cho đồng bào dân tộc thiểu số tiếp tục được triển khai thực hiện bảo đảm đúng quy định, tạo động lực thúc đẩy phát triển kinh tế - xã hội của tỉnh Điện Biên nói chung, trong vùng đồng bào dân tộc thiểu số nói riêng. Nhân dân các dân tộc đã tích cực tham gia các chuỗi liên kết trong sản xuất nông, lâm nghiệp; vận dụng khoa học, kỹ thuật vào lao động, sản xuất, chăn nuôi... góp phần tăng thu nhập cho hộ gia đình, cải thiện đời sống, phát triển kinh tế gia đình. Thực hiện tốt công tác hỗ trợ nhà ở cho các hộ nghèo, các gia đình chính sách trên địa bàn tỉnh, tỷ lệ hộ nghèo chiếm 26,03%, giảm 4,55% so với năm 2022. Trong năm đã hoàn thành 3.104/5.000 căn nhà cho hộ nghèo; tổ chức đào tạo nghề cho 9.137 lao động, tăng 1,09% so với năm 2022; giải quyết việc làm mới cho 11.309 lao động, tăng 6,3% so với cùng kỳ và vượt 24,27% kế hoạch..

1.2. Một số tồn tại, hạn chế

Ban Dân tộc HĐND tỉnh đồng tình với nhận định về những tồn tại, hạn chế và nguyên nhân đã nêu trong Báo cáo của UBND tỉnh, đồng thời qua giám sát, khảo sát, tiếp xúc cử tri... Ban Dân tộc nhận thấy việc thực hiện công tác dân tộc và chính sách dân tộc năm 2023 trên địa bàn tỉnh còn gặp một số hạn chế, khó khăn, vướng mắc chủ yếu liên quan đến tổ chức thực hiện, như:

- Tiến độ triển khai thực hiện một số dự án, tiểu dự án, nội dung thành phần của các Chương trình mục tiêu Quốc gia còn chậm; tỷ lệ giải ngân vốn sự nghiệp chưa cao, nhất là chương trình mục tiêu Quốc gia phát triển kinh tế - xã hội vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi và một số dự án của Chương trình mục tiêu Quốc gia giảm nghèo bền vững¹.

- Việc thực hiện các hoạt động hỗ trợ, hợp tác, liên kết trong sản xuất và tiêu thụ sản phẩm nông, lâm nghiệp vùng đồng bào dân tộc thiểu số còn gặp nhiều khó khăn, chưa phát huy tối đa hiệu quả nguồn lực đầu tư.

¹ Giải ngân tính đến ngày 31/10/2023: Dự án 1, đạt 11,2% kế hoạch năm; Dự án 3, đạt 20,4% kế hoạch năm; Dự án 5, đạt 18,7% kế hoạch năm; Dự án 9, đạt 3,4% kế hoạch năm. Chương trình MTQG giảm nghèo bền vững: Dự án 2, đạt 5,8% kế hoạch năm; Dự án 6, đạt 5,2% kế hoạch năm.

- Việc tranh chấp đất đai, địa giới hành chính giữa các thôn, bản, xã; giữa các huyện trong tỉnh có nơi chưa giải quyết dứt điểm nên ảnh hưởng ít nhiều đến tâm tư, nguyện vọng của người dân và an ninh trật tự trên địa bàn.

- Tội phạm buôn bán, vận chuyển, tàng trữ, sử dụng trái phép các chất ma túy chủ yếu là người dân tộc thiểu số; tình trạng xuất, nhập cảnh trái phép vẫn tiếp diễn, tiềm ẩn nhiều yếu tố phức tạp.

- Tình hình di cư tự do ra ngoài tỉnh tăng so với cùng kỳ năm trước (04 hộ, 18 nhân khẩu); nạn tảo hôn vẫn xảy ra trong vùng đồng bào dân tộc thiểu số.

2. Kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội, bảo đảm quốc phòng - an ninh năm 2024

Ban Dân tộc HĐND tỉnh cơ bản nhất trí với mục tiêu, chỉ tiêu, nhiệm vụ, giải pháp phát triển kinh tế - xã hội, đảm bảo quốc phòng an ninh năm 2024, Ban đề nghị UBND tỉnh trong quá trình chỉ đạo, điều hành cần quan tâm một số nhiệm vụ, giải pháp trong lĩnh vực công tác dân tộc, cụ thể như sau:

- Tiếp tục chỉ đạo đẩy nhanh tiến độ giải ngân các nguồn vốn 03 chương trình mục tiêu Quốc gia, nhất là vốn thực hiện chương trình mục tiêu Quốc gia phát triển kinh tế - xã hội vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi.

- Thường xuyên tăng cường công tác thanh tra, kiểm tra, giám sát, hướng dẫn tháo gỡ khó khăn kịp thời cho cơ sở trong việc triển khai, thực hiện các chính sách liên quan tới đồng bào dân tộc thiểu số; tiếp tục theo dõi, rà soát, cập nhật các văn bản của cấp trên, trình HĐND tỉnh sửa đổi, bổ sung, thay thế, hoặc bãi bỏ các chính sách không còn phù hợp để bảo đảm hiệu quả, thống nhất, đồng bộ của chính sách.

- Đẩy mạnh công tác tuyên truyền, phổ biến giáo dục pháp luật trong đồng bào dân tộc thiểu số; huy động sự vào cuộc quyết liệt của cả hệ thống chính trị, các cấp, các ngành và nhân dân trên địa bàn toàn tỉnh.

- Kịp thời ngăn chặn tình trạng di cư tự do, hoạt động lợi dụng về tôn giáo, nạn tảo hôn và hôn nhân cận huyết thống trong vùng đồng bào dân tộc thiểu số.

- Tiếp tục chỉ đạo giải quyết dứt điểm việc tranh chấp đất đai, địa giới hành chính tại địa phương, cơ sở; đồng thời sớm hoàn thiện các trình tự, thủ tục về hiệu chỉnh địa giới hành chính giữa các thôn, bản ở cơ sở để thống nhất quản lý, nhân dân yên tâm canh tác sản xuất.

II. Dự thảo Nghị quyết

1. Về hồ sơ dự thảo Nghị quyết

- Tài liệu trong hồ sơ: Hồ sơ xây dựng dự thảo Nghị quyết của HĐND tỉnh do UBND tỉnh trình bảo đảm đầy đủ theo quy định.

- Thời gian gửi hồ sơ: Ban Dân tộc HĐND tỉnh nhận hồ sơ thẩm tra bảo đảm đúng thời gian theo quy định.

2. Sự cần thiết, phù hợp của dự thảo Nghị quyết

Nội dung dự thảo Nghị quyết phù hợp với đường lối, chủ trương của Đảng, chính sách pháp luật của Nhà nước; phù hợp với mục tiêu, nhiệm vụ phát triển kinh tế - xã hội 5 năm giai đoạn 2021-2025 của Nghị quyết Đại hội đại biểu Đảng bộ tỉnh lần thứ XIV và Nghị quyết số 186/NQ-HĐND, ngày 8/12/2020 của HĐND tỉnh về Kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội 5 năm giai đoạn 2021-2025, tỉnh Điện Biên; phù hợp với tình hình, điều kiện thực tế của địa phương.

Việc UBND tỉnh trình HĐND tỉnh ban hành Nghị quyết về mục tiêu, nhiệm vụ phát triển kinh tế - xã hội, bảo đảm quốc phòng an ninh năm 2024 là cần thiết và đúng thẩm quyền của HĐND tỉnh được quy định tại điểm a khoản 3 điều 19 Luật Tổ chức chính quyền địa phương năm 2015.

3. Nội dung dự thảo Nghị quyết

Ban Dân tộc HĐND tỉnh nhất trí dự thảo Nghị quyết bao gồm các nội dung: Mục tiêu tổng quát, mục tiêu cụ thể, nhiệm vụ giải pháp chủ yếu, tổ chức thực hiện, hiệu lực thi hành.

Ngoài ra, Ban đề nghị UBND tỉnh quan tâm, xây dựng bổ sung mục tiêu, nhiệm vụ cụ thể về giảm thiểu tình trạng tảo hôn và hôn nhân cận huyết thống vào Kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội năm 2024.

4. Hình thức, kỹ thuật trình bày dự thảo Nghị quyết

Dự thảo Nghị quyết bảo đảm các yêu cầu về thể thức và kỹ thuật trình bày văn bản theo quy định của pháp luật.

Trên đây là Báo cáo thẩm tra Báo cáo số 5376/BC-UBND ngày 20/11/2023 của UBND tỉnh (*lĩnh vực công tác dân tộc*) và Dự thảo Nghị quyết về mục tiêu, nhiệm vụ phát triển kinh tế - xã hội, bảo đảm quốc phòng an ninh năm 2024. Ban Dân tộc HĐND tỉnh báo cáo HĐND tỉnh; kính chuyển Ban Kinh tế - Ngân sách HĐND tỉnh tổng hợp./.

Nơi nhận:

- Như trên;
- Thường trực HĐND tỉnh (b/c);
- UBND tỉnh;
- Thường trực UBMTTQ tỉnh;
- Ban KTNS, HĐND tỉnh (tổng hợp);
- Các vị Đại biểu QH; Đại biểu HĐND tỉnh;
- LĐ Văn phòng Đoàn ĐBQH và HĐND tỉnh;
- Phòng Công tác HĐND, TTDN;
- Lưu VT.

**TM. BAN DÂN TỘC
TRƯỞNG BAN**

Mùa Thanh Sơn